

5.27. Անտառային տնտեսությունը և անտառտնտեսական աշխատանքները 2014 թվականին

Ըստ ՀՀ կառավարությանն առընթեր անշարժ գույքի կադաստրի պետական կոմիտեի տեղեկատվության, 01.07.2014թ. դրությամբ ՀՀ անտառային հողերը կազմել են 334.3 հազ. հա, որի 86.6%-ը ծածկված է անտառներով:

Ըստ ՀՀ բնապահպանության և ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարությունների ամփոփ տեղեկատվության, 2014թ. անտառտնտեսական աշխատանքներն ունեցել են հետևյալ պատկերը.

Անտառտնտեսական աշխատանքների ընդհանրացված ցուցանիշները, 2014թ.

	Ընդգրկման տարածքը, հա	Ծախսված գումարը, հազ. դրամ
Անտառվերականգնում	57.0	23 716.1
այդ թվում՝ անտառի տնկում	42.0	23 281.1
Անտառի բնական վերածին օժանդակող միջոցառումներ	48.0	4 460.9
այդ թվում՝ ցանկապատում	48.0	4 460.9
Անտառային մշակաբույսերի լրացում	204.7	6 217.9
Բնափայտային և թփուտային տեսակների ցանքս տնկարաններում	0.45	1 369.9
Անտառային մշակաբույսերի խնամք	2 635.0	58 378.6
որից՝ քիմիական եղանակով	14.5	148.7
Անտառտնկարկներում հերքիցիդների օգտագործում	49.0	1 477.0
Անտառպուրակի խնամք	373.4	4 933.3
Ծառատեսակների, թփերի, պտղային և հատապտղային տեսակների սերմնաբույսերի հիմնում դպրոցներում	2.7	1 454.9
որից՝ փշատերևավորներ	0.9	894.6
Անտառային մշակաբույսերի, տնկարանների, տնկադաշտերի և դպրոցների ստեղծման համար հողի նախապատրաստում	5.32	567.3
որից՝ հաջորդ տարվա համար	5.0	360.0
Անտառպաթողոզիական ուսումնասիրություն	373.4	-
Վերգետնյա պայքարի միջոցառումներ քիմիական եղանակով	14.5	188.7
Կանաչ գոտիների բարեկարգում	373.4	61 549.2
Պետական նշանակության անտառներում անտառային մշակաբույսերի փոխադրում անտառածածկ տարածք	21.0	-

Սերմերի մթերումը և մնացորդը տարեվերջին, 2014թ.

	Սերմերի մթերում (ներառյալ անտառ-սերմային տնկադաշտերից)		Սերմերի մնացորդը տարեվերջին, կգ
	կգ	հազ. դրամ	
Փշատերևավորներ	0.2	7.9	258.6
այդ թվում՝ սոճի	-	-	245.6
կենսածառ	-	-	13.0
Սաղարթավոր և ծառաթփային տեսակներ (ներառյալ տեխնիկական տեսակները)	1 139.0	526.7	452.0
այդ թվում՝ կաղնի	1 095.0	508.1	300.0
պտղահնդավորներ	11.0	3.9	-
ընկուզապտղավորներ	33.0	14.7	-
թխկի	-	-	96.0
խնձորենու	-	-	27.0
տանձենու	-	-	15.0
հացենի	-	-	11.0
սալորենու	-	-	3.0
Ընդամենը	1 139.2	534.6	710.6

**Ոչ բնափայտային հումքի և պաշարների օգտագործումը
(անտառային կողմնարդյունք), 2014թ.**

	Ընդամենը, <i>հա</i>	Ֆինանսական մուտքերը, <i>հազ. դրամ</i>
Խոտհունձ	241.2	313.1
Կենդանիների արածեցում	35.8	165.4
Ընդամենը	277.0	478.5

Անտառի վնասատուների և հիվանդությունների օջախները, 2014թ.

հեկտար

	Վնասատուների և հիվանդությունների օջախները տարեկան	որից՝ պահանջում են պայքարի միջոցառումներ	Վերացված է պայքարի միջոցառումներով	Վնասատուների և հիվանդությունների օջախները տարեկան	որից՝ պահանջում են պայքարի միջոցառումներ
Վնասատուներով վարակված տարածքներ, ընդամենը	13 951	13 951	6 351	8 454	8 454
այդ թվում՝					
փշատերևավորների վնասատուներ	20	20	20	-	-
տերևակեր վնասատուներ	12 931	12 931	6 331	8 104	8 104
այդ թվում՝					
տարագույգ և օղակավոր մետաքսագործներ	915	915	315	*	*
ռակետուտ	10 010	10 010	5 010	7 000	7 000
կաղնու կանաչ տերևամուրր	6	6	6	-	-
երկրաչափեր	2 000	2 000	1 000	1 104	1 104
անտառի այլ վնասատուներ	1 000	1 000	-	350	350
որից՝ կրծողներով	-	-	-	350	350
Անտառի հիվանդություններով վարակված տարածքներ, ընդամենը	9 718	9 718	2 448	7 804	7 804
այդ թվում՝					
կաղնու այրացող	9	9	9	-	-
այլ	9 709	9 709	2 439	7 804	7 804
Ընդամենը¹	13 979	13 979	6 379	9 504	9 504

Անտառահատումների և մթերված փայտանյութի ծավալներն ըստ տեսակների, 2014թ.

	Հատումների ենթարկված տարածքը, <i>հա</i>	Ծախսված գումարը, <i>հազ. դրամ</i>	Մթերված փայտանյութի ծավալը, <i>խ/տ. խոր. մ</i>		որից՝ օգտագործման համար նախատեսված
			ընդամենը	որից՝ շինափայտ	
Նոսրացման	66.5	42.0	409.3	110.0	409.3
Անցումային	568.6	374.0	12 082.0	924.9	12 082.0
Սանիտարական	823.1	556.0	15 832.0	901.4	12 531.0
Այլ ²	99.9	-	6 751.1	42.0	6 233.1
Ընդամենը	1 558.1	972.0	35 074.4	1 978.3	31 255.4

¹ Ըստ վնասատուներով և հիվանդություններով վարակվածության առանձին խմբերի ցուցանիշների հանրագումարը չի համընկնում ընդամենի հետ, քանի որ նույն տարածքի վրա կատարվել են համատեղ անտառպաշտպանական աշխատանքներ:

² «Այլ» տողում բերված ցուցանիշներում ներառված են նաև Սևանա լճի ափամերձ ջրածածկ տարածքների ծառերի հատումները, ինչպես նաև Թեղուտի անտառային տարածքում այլ անտառմթերողների կողմից իրականացված հատումների համապատասխան ցուցանիշները:

Անտառային հրդեհները և անտառտնտեսությանը պատճառված վնասը, 2014թ.

	Ընդամենը
Հրդեհների քանակը, <i>միավոր</i>	44
այդ թվում ըստ պատճառների՝	
գյուղատնտեսական հողատեսքերի հրկիզումից	15
բնակչության մեղքով	2
կայծակից	1
անհայտ	26
Հրդեհված վերգետնյա տարածքի մակերեսը, <i>հա</i>	64.96
որից՝ անտառածածկ	28.11
Հրդեհների մարման ծախսերը, <i>հազ. դրամ</i>	389.5
Ակտավորված նյութերի (դեպքերի) քանակը, <i>միավոր</i>	3

Անտառխախտումներն ըստ ուղղությունների, 2014թ.

	Ընդամենը	
Ապօրինի անտառահատումներ	ակտերի քանակը, <i>միավոր</i>	231
	հատված ծառերի քանակը, <i>միավոր</i>	1 263
	փայտանյութի ծավալը, <i>խոր. մ</i>	1 602.19
Կենդանիների չթույլատրված արածեցում	ակտերի քանակը, <i>միավոր</i>	8
	արածեցված կենդանիների գլխաքանակը, <i>միավոր</i>	85
Հողազավթում	ակտերի քանակը, <i>միավոր</i>	1
	տարածքը, <i>հա</i>	0.2
Անտառխախտումների ակտերի ընդհանուր քանակը, <i>միավոր</i>	240	

Անտառխախտումների գործերի շարժն ըստ տեսակների, 2014թ.

	Ապօրինի անտառահատումներ	Կենդանիների չթույլատրված արածեցում	Հողազավթում
Հանձնվել է հետաքննության	23	-	-
որից՝ վերականգնվել է	3	-	-
ընթացք է տրվել	11	-	-
Ուղարկվել է բնապահպանության պետական տեսչություն	208	8	1
որից՝ վերականգնվել է	3	-	-
ընթացք է տրվել	33	-	-

Անտառխախտումների վնասի ընդհանուր գումարը կազմել է 1 027.9 հազ. դրամ, որն ամբողջությամբ վերականգնվել է:

Հատուկ պահպանվող տարածքների հիմնական ցուցանիշները, 2014թ.

	Ընդամենը	
Ազգային պարկերի ¹	քանակը, <i>միավոր</i>	4
	մակերեսը, <i>հազ. հա</i>	236.7
Պետական արգելոցների ¹	քանակը, <i>միավոր</i>	3
	մակերեսը, <i>հազ. հա</i>	35.4
Պետական արգելավայրերի ²	քանակը, <i>միավոր</i>	27
	մակերեսը, <i>հազ. հա</i>	111.5
Առկա բուսատեսակների քանակը, <i>հատ</i>	1 855	
որից՝ հազվագյուտ	150	
էնդեմիկ	107	
անհետացող	106	

¹ Աղբյուր՝ ՀՀ բնապահպանության նախարարություն:

² Աղբյուր՝ ՀՀ բնապահպանության և ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարություններ:

5.ՍՈՑԻԱԼ-ԺՈՂՈՎՐԴԱԳՐԱԿԱՆ ՀԱՏՎԱԾ

	Ընդամենը
Առկա վայրի կենդանիների տեսակների քանակը, <i>հատ</i>	216
որից՝ հազվադեպ	6
անհետացող	3
Առկա թռչունների տեսակների քանակը, <i>հատ</i>	267
որից՝ հազվադեպ	95
էնդեմիկ	2
անհետացող	41
Առկա երկկենցաղների տեսակների քանակը, <i>հատ</i>	4
որից՝ անհետացող	1
Առկա սողունների տեսակների քանակը, <i>հատ</i>	33
որից՝ հազվադեպ	3
էնդեմիկ	1
անհետացող	1
Առկա ձկնատեսակների քանակը, <i>միավոր</i>	40
Աշխատողների թվաքանակը տարեվերջին, <i>մարդ</i>	579
այդ թվում՝ գիտական աշխատողներ	36
պահպանության ծառայության աշխատողներ	277
այլ աշխատողներ	266
Ֆինանսական միջոցների առկայությունը տարեկզբին, <i>հազ. դրամ</i>	20 979.9
Ֆինանսական միջոցների մուտքերը, <i>հազ. դրամ</i>	1 132 669.4
այդ թվում՝ ՀՀ բյուջեից (պետական, համայնքային)	702 064.3
արտաբյուջեից	430 605.1
Ֆինանսական ծախսերը, <i>հազ. դրամ</i>	1 120 786.9
այդ թվում՝ նյութական ծախսեր	155 124.9
ոչ նյութական ծառայությունների վճարումներ	153 615.1
գործուղման ծախսեր	10 558.3
աշխատավարձ և դրան հավասարեցված վճարումներ	741 413.9
այլ	60 074.7
Ֆինանսական միջոցների մնացորդը տարեվերջին, <i>հազ. դրամ</i>	32 862.4

2014թ. որսվել է 700 մուշտակամորթ (կարմիր աղվես), 114 500 փետրավոր թռչուն (2 500 արտույտ, 10 000 աղավնի, 3 000 քարակաքավ, 3 000 կոցար, 1 200 ջրահովվիկ, 8 800 բադ, 3 000 կեռնեխ, 80 000 լոր, 3 000 սարյակ):

Արժեքավոր արդյունագործական ձկների պահպանման և վերարտադրության ծախսերը կազմել են 60.0 մլն. դրամ: Բնական ջրատարներ և ջրամբարներ արձակվել է 366.7 հազ. հատ Սևանի իշխան (166.7 հազ. հատ գեղարքունի և 200 հազ. հատ ամառային իշխան):